

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2016. július 21.*

„Előzetes döntéshozatal — Állami támogatások — A környezeti adók csökkentése formájában nyújtott támogatási program — 800/2008/EK rendelet — A belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető és a bejelentési kötelezettség alól mentesíthető támogatások fajtái — A mentességi feltételek kötelező jellege — A 3. cikk (1) bekezdése — A támogatási programban e rendeletre való kifejezett utalás”

A C-493/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesfinanzgericht (szövetségi adóügyi bíróság, Ausztria) a Bírósághoz 2014. november 6-án érkezett, 2014. október 31-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Dilly's Wellnesshotel GmbH**

és

a **Finanzamt Linz**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta tanácselnök, A. Arabadjiev, C. G. Fernlund, S. Rodin és E. Regan (előadó bírák,

főtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: M. Aleksejev tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. január 21-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Dilly's Wellnesshotel GmbH képviseletében M. Kroner Rechtsanwalt és K. Caspari,
- az osztrák kormány képviseletében C. Pesendorfer és M. Klamert, meghatalmazotti minőségben,
- az észt kormány képviseletében K. Kraavi-Käerdi, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében R. Sauer, P. Němečková és K. Herrmann, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

a főtanácsnok indítványának a 2016. március 17-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a[z EUMSZ 107. cikk és az EUMSZ 108. cikk] alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló, 2008. augusztus 6-i 800/2008/EK bizottsági rendelet (általános csoportmentességi rendelet) (HL 2008. L 214., 3. o.) 17. cikke (1) bekezdésének és 25. cikkének az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Dilly's Wellnesshotel GmbH szolgáltató és a Finanzamt Linz (linzi adóhatóság, Ausztria) között azzal kapcsolatban folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, hogy e hatóság elutasította az említett társaság által benyújtott, a 2011-es évre befizetett energiaadó visszatérítése iránti kérelmet.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 659/1999/EK rendelet

- 3 Az [EUMSZ 108. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL 1999. L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.) „Az új támogatás bejelentése” című 2. cikkében a következőképpen rendelkezett:

„(1) Amennyiben arról [az EUMSZ 109. cikk] vagy az [EUMSZ] egyéb rendelkezései szerinti rendeletek másként nem rendelkeznek, az érintett tagállam az új támogatás nyújtására vonatkozó tervezeteket kellő időben bejelenti a Bizottságnak [...].”

A 994/98/EK rendelet

- 4 Az [EUMSZ 107. cikknek és az EUMSZ 108. cikknek] a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról szóló, 1998. május 7-i 994/98/EK tanácsi rendelet (HL 1998. L 142., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 312. o.) (4)–(7) preambulumbekkezdése a következőket mondta ki:

„(4) mivel a Bizottság számos határozatában alkalmazta már [az EUMSZ 107. cikket] és [az EUMSZ 108. cikket], és több közleményében kifejtette politikáját; mivel figyelembe véve a Bizottságnak [az EUMSZ 107. cikk] és [az EUMSZ 108. cikk] alkalmazása során szerzett jelentős tapasztalatát, és a Bizottság által kibocsátott, e rendelkezéseken alapuló általános szövegeket, helyénvaló, hogy a hatékony felügyelet biztosítása és az igazgatás – a Bizottság megfigyelő tevékenységét nem csorbító – egyszerűsítése végett a Bizottság rendeletek útján nyilváníthatja azon területek vonatkozásában, amelyekben az összeegyeztethetőség általános kritériumainak meghatározásához kellő tapasztalattal rendelkezik, hogy a támogatások egyes fajtái [az EUMSZ 107. cikk] (2) és (3) bekezdésében foglalt egy vagy több rendelkezés alapján összeegyeztethetők a [belső] piaccal, és mentesülnek [az EUMSZ 108. cikk] (3) bekezdésében előírt eljárás alól;

(5) mivel a csoportmentességet biztosító rendeletek növelik az átláthatóságot és a jogbiztonságot [...];

- (6) mivel a Bizottság bizonyos fajtájú támogatásokra [az EUMSZ 108. cikk] (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól mentesítő rendeleteket hoz, részletezi [...] az ellenőrzés feltételeit, hogy biztosítsa az e rendelet által érintett támogatások [belső] piaccal való összeegyeztethetőségét;
- (7) mivel a Bizottság bizonyos fajtájú támogatásokra [az EUMSZ 108. cikk] (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól mentesítő rendeleteket hoz, amelyek további, részletes feltételeket támasztanak az e rendelet által érintett támogatások [belső] piaccal való összeegyeztethetőségének biztosítására”.

5 E rendelet „Csoportmentesítés” című 1. cikke értelmében:

„(1) A Bizottság az e rendelet 8. cikkében meghatározott eljárás szerint és [az EUMSZ 107. cikkel] összhangban elfogadott rendeletekkel kinyilváníthatja, hogy a következőkben felsorolt támogatási fajták összeegyeztethetők a [belső] piaccal, és ezért nem tartoznak [az EUMSZ 108. cikk] (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség hatálya alá:

a) támogatás a következők javára:

[...]

iii. környezetvédelem;

[...]

(2) Az (1) bekezdésben említett rendeleteknek minden egyes támogatásfajta tekintetében részletezniük kell a következőket:

[...]

e) a 3. cikkben részletezett nyomon követés feltételei.

[...]”

6 Az említett rendelet „Átláthatóság és nyomon követés” című 3. cikke előírta:

„(1) Amikor a Bizottság az (1) bekezdés [helyesen: az 1. cikk] alapján rendeleteket hoz, részletes szabályokat ír elő a tagállamoknak, hogy biztosítsa a bejelentés alól e rendeletek alapján mentesített támogatás átláthatóságát és nyomon követését. E szabályok különösen a (2), (3) és (4) bekezdésben foglalt követelményekből állnak.

[...]”

7 A 994/98 rendeletet módosította a 2013. július 22-i 733/2013/EU tanácsi rendelet (HL 2013. L 204., 11. o.), majd hatályon kívül helyezte az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról szóló, 2015. július 13-i 2015/1588/EU tanácsi rendelet (HL 2015. L 248., 1. o.).

A 800/2008 rendelet

8 Az 800/2008 rendelet (5), (7) és (46) preambulumbekkezdése a következőket mondta ki:

„(5) E rendeletnek minden, az e rendelet valamennyi vonatkozó feltételének megfelelő támogatást mentesítenie kell, valamint minden támogatási programot, feltéve hogy az ilyen program alapján nyújtható egyedi támogatás megfelel e rendelet valamennyi vonatkozó feltételének. A

támogatások átláthatóságának és hatékonyabb ellenőrzésének biztosítása érdekében az e rendelet alapján nyújtott egyedi támogatásoknak kifejezett hivatkozást kell tartalmazniuk a II. fejezet alkalmazandó rendelkezéseire, valamint az egyedi támogatás alapjául szolgáló nemzeti jogra.

[...]

(7) Az e rendelet hatálya alá nem tartozó, [az EUMSZ 107. cikk] (1) bekezdése szerinti állami támogatásokra fenn kell tartani [az EUMSZ 108. cikk] (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alkalmazását. [...]

[...]

(46) Figyelembe véve a környezetvédelemhez nyújtott állami támogatásról szóló közösségi iránymutatás alkalmazása során szerzett megfelelő mértékű tapasztalatot, a következő támogatásfajtákat mentesíteni kell a bejelentési kötelezettség alól: [...] a környezetvédelmi adók csökkentésének formájában nyújtott bizonyos környezetvédelmi támogatások.”

9 A 800/2008 rendelet „Hatály” című 1. cikke, amely e rendelet „Közös rendelkezések” című I. fejezetében szerepelt, az (1) bekezdésében kimondta:

„Ezt a rendeletet következő támogatásfajtákra kell alkalmazni:

[...]

d) környezetvédelmi támogatás;

[...]”

10 E rendeletnek „A mentesség feltételei” című 3. cikke, amely szintén az említett I. fejezetben szerepelt, az (1) bekezdésében kimondta:

„Azokat a támogatási programokat, amelyek megfelelnek az e rendelet I. fejezetében szereplő valamennyi feltételnek, valamint az e rendelet II. fejezete vonatkozó rendelkezéseinek, [az EUMSZ 107. cikk] (3) bekezdése szerinti, a [belső] piaccal összeegyeztethető támogatási programoknak kell tekinteni, és mentesülnek [az EUMSZ 108. cikk] (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alól, feltéve hogy az ilyen program alapján odaítélt bármely egyedi támogatás megfelel az e rendeletben foglalt valamennyi feltételnek, és a program kifejezett utalást tartalmaz e rendeletre, feltüntetve a rendelet címét és az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének [helyesen: közzétételének] adatait.”

11 Az említett rendelet „Környezeti adók csökkentése formájában nyújtott támogatás” című 25. cikke, amely a 800/2008 rendelet „A támogatás különböző fajtáira vonatkozó különös rendelkezések” című II. fejezetének „Környezetvédelmi támogatások” című 4. szakaszában szerepelt, kimondta:

„(1) A[z] [energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv (HL 2003. L 283., 51. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 405. o.)] feltételeinek megfelelő, a környezeti adók csökkentése formájában nyújtott támogatási programokat [az EUMSZ 107. cikk] (3) bekezdése szerinti, a [belső] piaccal összeegyeztethető támogatási programoknak kell tekinteni, és mentesülnek [az EUMSZ 108. cikk] (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól, feltéve hogy teljesülnek az e cikk (2) és (3) bekezdésében rögzített feltételek.

[...]”

- 12 A 800/2008 rendeletet – az időbeli hatályát illetően – módosította a 2013. november 29-i 1224/2013/EU bizottsági rendelet (HL 2013. L 320., 22. o.). A rendelet időbeli hatályát így 2014. június 30-ig meghosszabbították. A 800/2008 rendeletet ezt követően hatályon kívül helyezte a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőségéről szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL 2014. L 187., 1. o.).

Az osztrák jog

- 13 A 2010. december 30-i Budgetbegleitgesetz (a költségvetés végrehajtásáról szóló törvény, BGBl. I, 111/2010. szám, a továbbiakban: 2011. évi BBG) értelmében a szolgáltatásnyújtó vállalkozásokat kizárták az energiaadó-visszatérítésből.
- 14 A Energieabgabenvergütungsgesetz (az energiaadó-visszatérítésről szóló törvény, a továbbiakban: EAVG) 2. cikke (1) bekezdésének a 2011. évi BBG 72. cikkével módosított változata a következőképpen rendelkezik:

„Csak az olyan vállalkozások vonatkozásában áll fenn a visszatérítési jog, amelyekről bizonyították, hogy fő tevékenységük materiális javak előállítására, feltéve hogy nem az 1. cikk (3) bekezdésében hivatkozott energiaforrásokat, illetve az 1. cikk (3) bekezdésében hivatkozott energiaforrásokból hőt (gőz vagy meleg víz) állítanak elő.”

- 15 E 2. cikk időbeli hatályát az EAVG 4. cikkének (7) bekezdése határozza meg, amely a következőképpen rendelkezik:

„Az [EAVG] 2. és 3. cikke a 2010. december 31-ét követő időszakokkal kapcsolatos visszaigénylésekre alkalmazandó, feltéve hogy az Európai Bizottság e rendelkezéseket jóváhagyja.”

- 16 Az EAVG-vel kapcsolatos előkészítő munkálatok e törvény 4. cikkének (7) bekezdése kapcsán az alábbiakat említik:

„A módosított rendelkezések alkalmazásának feltétele az Európai Bizottság jóváhagyása. E módosítás a 2010. december 31-ét követő energiafelhasználások vonatkozásában hatályos. A szolgáltató vállalkozások 2010. december 31-ét követő időszakokra vonatkozó kérelmeit tehát már nem fogják elfogadni. Ha az EAVG módosítását a Bizottság engedélyezett állami támogatásként jóváhagyja, a termelő vállalkozásokra vonatkozó jogszabályi korlátozást 2011. január 1-jétől kell alkalmazni, így ezen időpontot követően a szolgáltató vállalkozások már nem lesznek jogosultak a felhasznált energia után az energiaadó-visszatérítésre. Amennyiben a Bizottság nem hagyja jóvá a módosítást, a jelenlegi jogi helyzet változatlan marad, és mind a termelő vállalkozások, mind a szolgáltató vállalkozások jogosultak lesznek energiaadó-visszatérítésre.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 17 2011. december 29-én a Dilly's Wellnesshotel energiaadó-visszatérítés iránti kérelmet terjesztett elő a 2011-es év vonatkozásában.
- 18 E kérelmet a 2012. február 21-i határozat elutasította, a 2011. évi BBG-beli újraszabályozásra hivatkozva, amely szerint 2011. január 1-jétől az energiaadó-visszatérítést csak termelő vállalkozások számára biztosítják. A Dilly's Wellnesshotel által az Unabhangiger Finanzsenat (aduigyekben eljáró független tanács, Ausztria) elé terjesztett jogorvoslati kérelmet is elutasították, amely tanács helyébe a Bundesfinanzgericht (szövetségi aduigyi birosag, Ausztria) lépett.

- 19 2013. március 19-i (2013/15/0053) határozatával a Verwaltungsgerichtshof (közigazgatási bíróság, Ausztria) úgy döntött, hogy e bíróság 2012. augusztus 22-i (2012/17/0175) ítélete alapján az energiaadó-visszatérítést még biztosítani kellett volna a szolgáltató vállalkozások számára 2011. január hónapjára. E bíróság álláspontja szerint e hónap vonatkozásában a Bizottság még nem hagyta jóvá a 800/2008 rendelet szerinti bejelentés tárgyát képező új szabályozást, amely bejelentés csak a 2011. február 1-jén kezdődő időszakra vonatkozott.
- 20 A Dilly's Wellnesshotel kiegészítő közigazgatási jogorvoslatot nyújtott be az Unabhangiger Finanzsenathoz (aduigyekben eljáró független tanács), amellyel e társaság lényegében többek között azt kérte, hogy a 2011. január–december közötti időszak vonatkozásában teljes mértékben adjanak helyt az energiaadó-visszatérítés irantı kérelmének. A Dilly's Wellnesshotel szerint abban az esetben, ha az EAVG 2. cikke (1) bekezdésének és 4. cikke (7) bekezdésének egyuttes alkalmazása sérti az uniós jogot, a 2011. vi BBG által bevezetett új szabályozás nem alkalmazható, és a szolgáltato vállalkozások továbbra is reszesulhetnek energiaadó-visszaterıtesben a teljes 2011-es vre és ezen időszakot követően is.
- 21 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitunik, hogy az EAVG eredeti változata (BGBl. 201/1996. szám) 2. cikkének (1) bekezdése energiaadó-visszatérítést rt elő azon vállalkozások esetében, amelyek fő tevekenysegkent „materialis javakat llitanak elő”. A szolgáltatasnyujtasok ki voltak zárva ezen adóvisszatérítés kedvezményéből.
- 22 A Birosag a 2001. november 8-i Adria-Wien Pipeline s Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke teletben (C-143/99, EU:C:2001:598) kimondta, hogy azokat a nemzeti intézkedéseket, amelyek csak azon vállalkozások vonatkozásában rjak elő a földgázra és a villamos energiára kivetett energiaadó részleges visszatérítését, amelyekről bizonyították, hogy fő tevekenyseguk materialis javak előállítása, az EUMSZ 107. cikk értelmében vett állami támogatásnak kell tekinteni.
- 23 Az energiaadó-visszatérítésre vonatkozó osztrák szabályozást a későbbiekben tobbszor is módosították.
- 24 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő birosagnak kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy az energiaadó-visszatérítésre vonatkozó új, a 2011. vi BBG által bevezetett szabályozás összeegyeztethető-e a 800/2008 rendelettel.
- 25 E birosagnak elsősorban azzal kapcsolatban vannak kétségei, hogy az Osztrák Köztársaság az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozást illetően hivatkozhat-e a 800/2008 rendelet 25. cikke szerinti mentességre, miközben az e rendelet I. fejezetében említett három feltétel nem teljesül.
- 26 Először is e szabályozás nem tartalmaz a 800/2008 rendeletre való utalást, és nem tünteti fel e rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételének adatait sem. Masodszor, noha az említett rendelet 9. cikkének (1) bekezdése eloirja, hogy a „támogatási program hatálybalépését [...] követő” 20 munkanapon belül összefoglalót kell küldeni a Bizottság számára a szóban forgó támogatási intézkedésre vonatkozó információkról, a jelen ügyben e tájékoztatásra késedelmesen került sor. Harmadszor a kérdést előterjesztő birosag rámutat arra, hogy a szóban forgó támogatási program szovegenek az interneten való közzétételére nem a 800/2008 rendelet 9. cikke (2) bekezdésének megfelelően került sor, mivel a Bizottsággal közölt internetes cím nem tette lehetővé az érintett szoveghez való hozzáférést, és azt továbbra sem teszi lehetővé.
- 27 Masodszorban a kérdést előterjesztő birosag arra keres választ, hogy valamely támogatási intézkedés reszesulhet-e a 800/2008 rendelet 25. cikke szerinti mentességben, noha az e rendelet II. fejezetében eloirt koteleszettsegek nem teljesülnek. Kozelebbrol az alapügyben szóban forgó támogatási programot nem jellemzi sem a környezeti károk csokkentese vagy e károk megelőzése, sem pedig a természeti erőforrások hatékonyabb felhasználása vagy energiamegtakarítás. Az említett birosagnak gy kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás az e rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „környezetvédelmi” célú támogatásnak minősül-e.

- 28 Harmadsorban a kérdést előterjesztő bíróság azzal kapcsolatos kétségeinek ad hangot, hogy tiszteletben tartották-e a 800/2008 rendelet 25. cikkének (3) bekezdésében foglalt feltételt, amely szerint adócsökkentés legfeljebb tíz évre adható, mivel az alapügyben szóban forgó támogatási program nem tartalmaz kifejezett időbeli korlátozást arra vonatkozóan, hogy mely időszakra nyújtják az adóvisszatérítést, és nem utal a Bizottság számára 2011. február 7-én tett mentességi jelentésben említett időszakra sem.
- 29 E körülmények között a Bundesfinanzgericht (szövetségi adóügyi bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Sérti-e az uniós jogot, ha valamely támogatási program igénybe veszi a 800/2008 rendelet 25. cikke szerinti különös eljárást annak érdekében, hogy mentesüljön az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól, de nem teljesíti az e rendelet I. fejezete szerinti különböző kötelezettségeket, és ezenkívül az említett rendeletre sem hivatkozik?
- 2) Sérti-e az uniós jogot, ha valamely támogatási programot a 800/2008 rendelet környezetvédelmi támogatásokra vonatkozó 25. cikke szerinti különös eljárásra alapoznak, de nem állnak fenn a II. fejezetben szabályozott feltételek, mégpedig a rendelet 17. cikkének 1. pontja szerinti környezetvédelmi intézkedések, illetve energiamegtakarítási intézkedések támogatása?
- 3) Ellentétes-e az uniós joggal az olyan nemzeti szabályozás, amely nem tartalmaz sem időbeli korlátozást, sem a mentességi jelentésben szereplő időtartamra való utalást, és ezért az energiaadó-visszatérítésnek a 800/2008 rendelet 25. cikkének (3) bekezdésében előírt, tíz évre való korlátozása csak a mentességi jelentésből derül ki?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdéstről

- 30 Első kérésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 800/2008 rendelet 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az, hogy egy olyan támogatási program, mint amelyről az alapügyben szó van, nem tartalmaz e rendeletre való – a rendelet címét és az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételének adatait feltüntető – kifejezett utalást, kizárja-e azt, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy e program megfelel az ahhoz szükséges feltételeknek, hogy az említett rendelet 25. cikkének (1) bekezdése alapján mentesüljön az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól.
- 31 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a bejelentési kötelezettség az EUM-Szerződés által az állami támogatások területén bevezetett ellenőrzési rendszer egyik alapvető eleme. E rendszer keretében a tagállamok kötelesek egyfelől bejelenteni a Bizottságnak minden olyan intézkedést, amely az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett támogatás bevezetésére vagy módosítására irányul, másfelől az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése értelmében nem hajthatják végre ezen intézkedést, amíg az említett intézmény végleges határozatot nem hoz az említett intézkedésre vonatkozóan (2011. december 8-i France Télécom kontra Bizottság ítélet, C-81/10 P, EU:C:2011:811, 58. pont).
- 32 A bármely új támogatás bejelentésére vonatkozóan az érintett tagállamot terhelő kötelezettséget a 659/1999 rendelet 2. cikke fejt ki.
- 33 Márpedig az EUMSZ 109. cikk értelmében az Európai Unió Tanácsa megfelelő rendeleteket alkothat az EUMSZ 107. cikk és az EUMSZ 108. cikk alkalmazására, és meghatározhatja különösen az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének alkalmazási feltételeit, valamint az ez utóbbi rendelkezés szerinti eljárás alól mentesülő támogatások fajtáit.

- 34 Egyébiránt az EUMSZ 108. cikk (4) bekezdése szerint a Bizottság rendeleteket fogadhat el az állami támogatások azon csoportjaira vonatkozóan, amelyeket a Tanács az EUMSZ 109. cikknek megfelelően az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében említett eljárás alól mentesíthetőnek ítél.
- 35 Így az EK-Szerződés 94. cikke (később EK 89. cikk, jelenleg EUMSZ 109. cikk) alapján fogadták el a 994/98 rendeletet, és ez utóbbi rendelet értelmében fogadták el ezt követően a 800/2008 rendeletet.
- 36 Ebből következik, hogy az új támogatás bevezetésére vagy módosítására irányuló valamennyi intézkedés előzetes bejelentésére irányuló, a tagállamokat a Szerződések értelmében terhelő kötelezettség ellenére, amely kötelezettség az állami támogatások területén bevezetett ellenőrzési rendszer egyik alapvető eleme, amennyiben a tagállam által hozott támogatási intézkedés megfelel a 800/2008 rendeletben előírt releváns feltételeknek, e tagállam hivatkozhat arra, hogy mentesül az őt terhelő bejelentési kötelezettség alól. Ezzel szemben a 800/2008 rendelet (7) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy az e rendelet hatálya alá nem tartozó állami támogatások továbbra is az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alá tartoznak.
- 37 Ebből következik, hogy – amint arra a főtanácsnok az indítványának 1. pontjában rámutatott – a 800/2008 rendeletet és az abban előírt feltételeket – mint a bejelentési kötelezettség által jelentett főszabály korlátozását – szigorúan kell értelmezni.
- 38 E megközelítést a támogatásokra vonatkozó általános csoportmentességi rendeletek által követett, a 994/98 rendelet (4) és (5) preambulumbekkezdésében kifejtett célok is megerősítik. Ugyanis, noha a Bizottság elfogadhat ilyen rendeleteket az állami támogatásokra vonatkozó versenyszabályok hatékony felügyeletének biztosítása céljából és az igazgatás egyszerűsítése végett – a Bizottság e területen folytatott ellenőrzésének csorbítása nélkül –, e rendeletek az átláthatóság és a jogbiztonság növelését is célozzák. Az e rendeletekben – ideértve következésképpen a 800/2008 rendeletet is – előírt feltételek tiszteletben tartása lehetővé teszi annak biztosítását, hogy e célkitűzések teljes mértékben megvalósuljanak.
- 39 A jelen ügyben nem vitatott, hogy a szóban forgó nemzeti szabályozást nem jelentették be a 659/1999 rendelet 2. cikkének megfelelően a Bizottságnak, és hogy a bejelentési kötelezettség alóli mentesülés egyetlen alkalmazható szabálya a 800/2008 rendelet 25. cikkében szereplő szabály.
- 40 A 800/2008 rendelet 25. cikkének (1) bekezdése szerint, amely rendelkezés a rendeletnek „A támogatások különböző fajtáira vonatkozó különös rendelkezések” című II. fejezetében szerepel, a 2003/96 irányelvben meghatározott feltételeknek, valamint a 800/2008 rendelet 25. cikkének (2) és (3) bekezdésében rögzített feltételeknek megfelelő, a környezeti adók csökkentése formájában nyújtott környezetvédelmi támogatási programok a belső piaccal összeegyeztethetők, és mentesülnek a EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól.
- 41 Márpedig, anélkül hogy meg kellene vizsgálni azokat a feltételeket, amelyekre a 800/2008 rendelet 25. cikke utal, és amelyek a második és a harmadik kérdés tárgyát képezik, rá kell mutatni arra, hogy e rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében, amely rendelkezés az említett rendelet „Közös rendelkezések” című I. fejezetében szerepel, valamely támogatási program csak akkor mentesülhet az említett bejelentési kötelezettség alól, ha e támogatási program kifejezett utalást tartalmaz e rendeletre, feltüntetve a rendelet címét és az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételének adatait.
- 42 Az alapügyben nem vitatott, hogy a szóban forgó támogatási program nem tartalmaz ilyen, a 800/2008 rendeletre való utalást.
- 43 E tekintetben az osztrák kormány a tárgyaláson rámutatott arra, hogy ezt követően nemzeti szinten elfogadtak egy végrehajtási intézkedést annak érdekében, hogy orvosolják azt, hogy az alapügyben szóban forgó támogatási program nem tartalmaz a 800/2008 rendeletre való utalást, és hogy ezen intézkedést a 651/2014 rendelet alapján 2014-ben közölték a Bizottsággal.

- 44 Elegendő azonban megjegyezni, hogy az említett intézkedés – bármilyen is legyen a jogi jellege – semmiképpen nem orvosolhatja azt, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás az érintett időszakokra vonatkozóan nem tartalmaz a 800/2008 rendeletre való utalást.
- 45 Rá kell mutatni továbbá arra is – amint a főtanácsnok az indítványának 54. és 55. pontjában tette –, hogy az, hogy az adott támogatási programnak kötelező jelleggel tartalmaznia kell a 800/2008 rendeletre való utalást ahhoz, hogy a tagállam e program vonatkozásában az e rendelet értelmében vett mentességre hivatkozhatson, kitűnik magából az említett rendelet 3. cikke (1) bekezdésének szövegéből, amely úgy rendelkezik, hogy azokat a támogatási programokat, amelyek megfelelnek többek között a 800/2008 rendelet I. fejezetében szereplő „valamennyi feltételnek”, mentesülnek a bejelentési kötelezettség alól, feltéve hogy az e program alapján odaítélt bármely egyedi támogatás megfelel az e rendeletben foglalt „valamennyi feltételnek”, és az említett program „kifejezett utalást tartalmaz” az említett rendeletre.
- 46 Ezen értelmezést megerősíti mind a 800/2008 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése által követett célkitűzés, mind pedig azon szövegösszefüggés, amelynek e rendelkezés a részét képezi.
- 47 Először is azon szövegösszefüggést illetően, amelynek az említett rendelkezés a részét képezi, egyrészt rá kell mutatni arra, hogy a 800/2008 rendelet 3. cikke „A mentesség feltételei” címet viseli, amely magában foglalja azt, hogy az e cikkben előírt feltételeket tiszteletben kell tartani ahhoz, hogy az adott támogatási intézkedés e rendelet alapján mentesüljön a bejelentési kötelezettség alól. Másrészt a 800/2008 rendelet 3. cikkének (1) bekezdését e rendelet preambulumbekendései és különösen annak (5) preambulumbekendése fényében kell értelmezni, amely preambulumbekendés értelmében az említett rendeletnek minden, az e rendelet „valamennyi vonatkozó feltételének” megfelelő támogatást mentesítenie kell, valamint minden támogatási programot, feltéve hogy az ilyen program alapján nyújtható egyedi támogatás megfelel e rendelet „valamennyi vonatkozó feltételének”.
- 48 Másodszor, ami a 800/2008 rendeletre való kifejezett utalás követelménye által követett célkitűzést illeti, e célkitűzés is levezethető az említett (5) preambulumbekendésből, amely kimondja, hogy „[a] támogatások átláthatóságának és hatékonyabb ellenőrzésének biztosítása érdekében az e rendelet alapján nyújtott egyedi támogatásoknak kifejezett hivatkozást kell tartalmazniuk a II. fejezet alkalmazandó rendelkezéseire, valamint az egyedi támogatás alapjául szolgáló nemzeti jogra”.
- 49 Egyébiránt és általánosabban a 994/98 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy „[a]mikor a Bizottság az (1) bekezdés [helyesen: (1) cikk] alapján rendeleteket hoz, részletes szabályokat ír elő a tagállamoknak, hogy biztosítsa a bejelentés alól e rendeletek alapján mentesített támogatás átláthatóságát és nyomon követését [...]”. Ugyanígy e rendelet (5) preambulumbekendése kimondja, hogy „a csoportmentességet biztosító rendeletek növelik az átláthatóságot és a jogbiztonságot [...]”.
- 50 Amint ugyanis azt a Bizottság előadja, és amint arra a főtanácsnok az indítványának 58. pontjában rámutatott, a támogatási intézkedésben foglalt, a 800/2008 rendeletre való kifejezett utalás lehetővé teszi a kedvezményezettek, valamint versenytársaik számára, hogy megértsék azokat az okokat, amelyek miatt ezt az intézkedést végre lehet hajtani, annak ellenére, hogy azt nem jelentették be a Bizottságnak, és az nem is engedélyezte azt. Az ilyen utalás így nemcsak azt teszi lehetővé, hogy a Bizottság gyakorolja ellenőrzési jogkörét, hanem azt is lehetővé teszi az érintett harmadik személyeknek, hogy tájékozódjanak a tervezett támogatási intézkedésekről, annak érdekében, hogy esetlegesen gyakorolni tudják eljárás jogaikat.
- 51 A fenti megfontolások összességére tekintettel meg kell állapítani, hogy a 800/2008 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltétel, amely szerint a támogatási programnak – ahhoz, hogy az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól mentesüljön – e rendeletre való kifejezett utalást kell tartalmaznia, nem egyszerű alakiságnak minősül, hanem kötelező jelleget ölt, ily módon e feltétel figyelmen kívül hagyása kizárja az említett rendelet alapján való, e kötelezettség alóli mentesítést.

- 52 Ennélfogva az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 800/2008 rendelet 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az, hogy egy olyan támogatási program, mint amelyről az alapügyben szó van, nem tartalmaz e rendeletre való – a rendelet címét és az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételének adatait feltüntető – kifejezett utalást, kizárja azt, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy e program megfelel az ahhoz szükséges feltételeknek, hogy az említett rendelet 25. cikkének (1) bekezdése alapján mentesüljön az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól.

A második és a harmadik kérdéstről

- 53 Az első kérdésre adott válaszra tekintettel a második és a harmadik kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

- 54 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elő terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A[z EUMSZ 107. cikk és az EUMSZ 108. cikk] alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló, 2008. augusztus 6-i 800/2008/EK bizottsági rendelet (általános csoportmentességi rendelet) 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az, hogy egy olyan támogatási program, mint amelyről az alapügyben szó van, nem tartalmaz e rendeletre való – a rendelet címét és az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételének adatait feltüntető – kifejezett utalást, kizárja azt, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy e program megfelel az ahhoz szükséges feltételeknek, hogy az említett rendelet 25. cikkének (1) bekezdése alapján mentesüljön az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól.

Aláírások